

572
964/2

1964 ԹՎ Յ Ե Ը Ծ Ծ Կ Ո

ՀԵՏ

№12

ახალი წელი

ჩაბლი ახალია

მადის, მადის ბუდი წელი,
აღარ იბრძვის, აღარ იცდის;
შობილოცებს, შობილოცებს
კანთიადი ახალი წლის!

დღეს ახალი ვოჯუღ კურთან,
ტყუბში, ვოჯუღ მოსახვედში...
შევიდობა და
სიხარული
შოკრანოს ჩვენს სახლებში!

თქვენ რას ჰპირდებით, ბავშვებო?..

ჩისა წმინდა

ახალი წელი მოხარება,
ჩის მოხარებას დიდება!
შვიდობას,
ბედნიერებას,
ახალ სიხარულს გვიპირდება.

გვიპირდება:
უფრო შეშაგობს
სამშობლოს ბელბეგს ბარაქა.

ნახატი მთავარი ახალი წელი

მეტი ღამაში სკოლები
გაიხსნას სოფლიად და ქალაქად.

გვიპირდება:
მეტი სახლები,
მეტი კარხეები აწუნოს...
ახე უხესა და გულკეთილს,
თქვენ რას ჰპირდებით, ბავშვებო?!

ნაქვის ხის სიძლიერი

მთავარი

თბილისი და დაქარხული
ვოჯილ სახლში მოხატება,
ნეტად უფრო ბიჭი იქოს
ამ პატარა ვოჯისთან.

თავი უფრო დამაშვენია
ღამაში და სარობანა.
ნეტად უფრო გოგი იქოს
ამ პატარა თაკოსთან.

სუსიკა ბაბო რაქობაქობისა

სუსიკა

სუსიკა
 სუსიკა ბაბო რაქობაქობისა
 სუსიკა ბაბო რაქობაქობისა
 სუსიკა ბაბო რაქობაქობისა
 სუსიკა ბაბო რაქობაქობისა

ნაქვი ახალი წელი

საახალი წელი

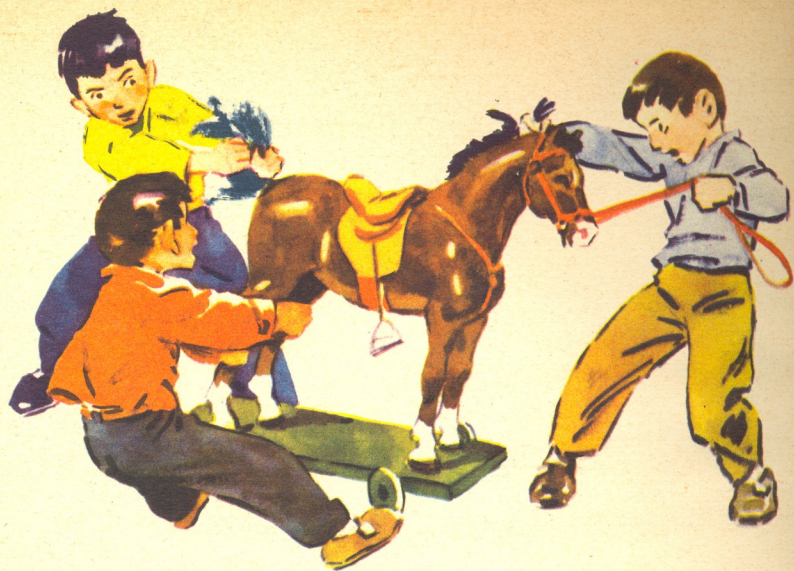
თეთრი ციდან ფიფქი ცვივა,
გვირბილებს ბელიო...
ჩქარი ტაში, ჩქარი ტაში,
ახა, დელი დელიო.

ჩვენს ნაქვის ხეს შემოცვლის
წიფილა და თილაო,
ეს ჩა კარგი და ღამაში
დილა გაგვიტყენაო.

თეთრი ციდან ფიფქი ცვივა
გვირბილებს ბელიო...
ჩქარი ტაში, ჩქარი ტაში,
ახა, დელი დელიო.

2936

პ ი ს ი ი ყ მ ც ხ ე ნ ი

ნიკოლოზ ჩაიკაძე

ლაშას, ზაზასა და კახას მამამ ერთი ცხენი მოუტანა.

— ეს ცხენი სამივესია,—უთხრა მამამ ბავშვებს,—აბა, თქვენ იცით, როგორ მოუვლით, არ წაიჩხუბოთ, ერთად ითამაშეთ!

ლამაზი ცხენი იყო, კულდიც ჰქონდა, ფაფარიც, ალვირიც და უზანგებიც.

ბავშვებს ძალიან გაეხარდათ. სამივენი მისცვივდნენ ცხენს, ჯერ ფერება დაუწყეს, შემდეგ გაატარ-გამოატარეს.

ბოლოს ზაზამ ვერ მოითმინა და ცხენს შემოახტა. კახა და ლაშა ეხმარებოდნენ ძმას ცხენის ტარებაში.

ზაზას ისე გაუტკბა ცხენზე ჯდომა, რომ აღარც ფიქრობდა ჩამოსვლას.

— ახლა ჩვენ შეგვეცი, ცხენი მართო შენი ხომ არ არის?—უთხრეს ძმებმა.

ნახატი ჩეკუზ ხუხუჩიძისა

— მამამ მე მომიტანა, მიუგო ზაზამ.

— მამამ გვიოხრა სამივესიანო,—ერთხმად შეუტიეს ბიჭებმა.

ზაზა მაინც თავისას გაიძახოდა, ძმებს არ უთმობდა. მერე ცხენის წაღება მოინდომა, მაგრამ კახამ და ლაშამ არ დაანებეს. გასწი-გამოსწიეს ცხენი—ხან ერთი ეწეოდა თავისკენ, ხან მეორე და ხან მესამე.

ამ გაწევ-გამოწევაში ცხენი დაიშალა. კახას ორი ფეხი შერჩა ხელში, ლაშას ალვირი, ზაზას მართო კული, ცხენის ტანი კი იატაკზე დავარდა და დაიბზარა.

ზაზა ტირილით დასჩერებოდა დავარდნილ, დასახიჩრებულ ცხენს.

ახლა ცხენი არც ზაზასია, არც კახასი და აღარც ლაშასი. კუთხეში გდია და ახლოს არავინ ეკარება.

ბზე, ბუშტი და ქალამანი

ალექსი ვოლკოვი

ბზე, ბუშტი და ქალამანი დამშობილენენ. ერთ ტყეში შეშის მოსაქრედად წავიდნენ. გბაზე მგინარე შემოხვდათ და აღარ იცოდნენ როგორ გადაეღახათ.

ქალამანმა უთხრა ბუშტს: — ბუშტო, მოდო, შეგაჯღენი და გადამიყვანო.

— არა, ქალამანო! სჯობია ბზე გაიტიმოს აქედან იმ ნაპირამდე და ჩვენ გავადო.

ბზე გაიტიმა ნაპირიდან ნაპირამდე. ქალამანმა ზედ გაიარა თუ არა, ბზე ჩატყდა და ქალამანი წყალში ჩაგარდა.

ბუშტი კი სიცილით მოკვდა, იმდენი იცინა, იმდენი იცინა, ვიდრე არ გასკდა.

კოჭი

მოკრი მიხარო

გაგაჩაღეთ კოჭობა მე, ლუკა და ლვოსომ, უტეებ ლვოსოს თეთრი კოჭი მოიტაცა ფისომ.

კიდეგ უფრო გავიხარეთ, გაგმჩაღეთ უბან, ქურდბაცაცა ფისოს კოჭი ძიღეს წაართვა ლუკამ.

გვერდები

გვერდები

გვერდია არგენ დიზარგბს სახალწლოდ გელით უფლოს. თქვენს მეგზურად გამოვგზავნეთ ჩვენი გმირი კანჭიკელია.

კოჭი

კოჭი

გირი შიშინაქა
ათასფერად ნახატი,
დაფიფქული თოვლითა

ნახატები ვაჟა მელიქიანილისა
მოსაწვევი ბარათი
ულრან ტყეშიც მოვიდა.

პირველი

— კული იმიტომ აქვს გახეხილი, რომ ხეზე ხტუნაობის დროს კულს ეყრდნობა, — აუხსნა მამამ დათოს, — ნისკარტი იმიტომ აქვს წვერიანი და ძალიან მაგარი, რომ ქერქი გახვრიტოს. ენა აქვს გრძელი და ხორკლიანი. ნისკარტით რომ ქერქს გახვრეტს, ჩაჰყოფს ენას და მოათარებს ქერქის ქვეშ. ქერქისქვეშ კი, თუ დაბერებულია ხე, ბეგრია მწერი. ჰოდა, წამოეგებინა მწერები და მატლები ხორკლიან ენაზე და ჭამს კოდალა. კოდალა ტყის მეგობარია. მას დიდი სარგებლობა მოაქვს ტყისათვის.

დათო ჩაფიქრდა, დაენანა კოდალა, მაგრამ მაინც არ გაათავისუფლა.

— ეგებ გაუშვა? — უთხრა მამამ, — ტყის ფრინველია, ტყეობაში ვერ იცხოვრებს. გარდა ამისა, ძალიან მშრომელია, უსაქმოდ ვერ გაძლებს.

— შემიჩვევა, ბერ სეჭმელს დაფუყრი, — გააღწევიტა დათომ და არ გაუშვა კოდალა.

კოდალა კი მიადგა გალიის ჩხირებს და უწყყო კაკუნი. მთელი დღე უკაკუნებდა კოდალა გალიას. ამ კაკუნში გავიდა დღეც.

მეორე დილას დათო ადრე ადგა. გავარდა აივანზე. გალია ცარიელი დახვდა. კოდალა მოუპარავთო, — იყვირა დათომ.

მამა დააკვირდა გალიას და თქვა:

— კი არ მოუპარავთ, თვითონ გამოსულა. ხედავ, როგორ დაუმტვრევია გალიის ჩხირები? რამდენი უმრომია? ყოჩაღ, კოდალა! ღირსიც ყოფილა თავისუფლებისა!

საქართველოს
ბავშვთა ჟურნალი

ნახატი მ. როინიძე-ქიქოძისა

დათომ ტყეში კოდალა დაიჭირა, გალიაში ჩასვა და აივანზე გამოჰკიდა.

კოდალა შავი ფერისა იყო, თავი კი მოწითალო ჰქონდა. გრძელსა და წვეტიან ნისკარტს წარამარა ატრიალეზდა. გრძელკუდა კოდალას თითებზე ბასრი ბრჭყალები ესხა. ორი თითი უკან გამოეშვირა, ორი წინ.

მოაკენებს ლურჯა ცხენს
ქანჭიკელა რაინდი.
წინ მოაუძღვის მეგობრებს,
არ აშინებს ამინდი.

თუ ამოხსნი ამ რებუსს,
ციხეს ნახავთ ვალბუღს.

ტყის ბინადრებს რებუსი
არ ენახათ არახდროს,
და ამიტომ საუფელას
ქანჭიკელამ დაასწრო.
— ეს ციხეა, ეს წიწი, —
თან უხსნიდა გუნადგუნა.
ბოლოს ვადიკოთხეს,
გამოვიდა ანდაზა.

ზაწაწინა რუსუდანი
ზაზამ ძაღსე შეარცხვინა:
მითხარიო, ეკ საჭმელი,
შენ ჭამე თუ შენმა ცხვირმა?

ჩვენი ცვლქი ზურიკო
რომ დასაჯეს, ასია.
წიგნი ახალთ-ახალი
ვაფსრიწა და ვასია.

ცხრაპარა ცინის რეზუსი

თუ ამობნნი ამ რეზუსს,
ცინეს ნახავთ გაღებულს.

ჩხუბი

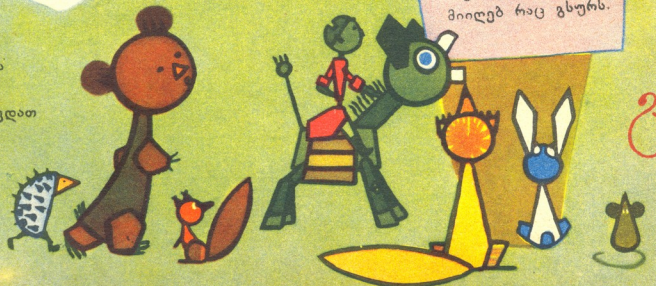
ნაგაზი ცოტა ხანს ჩაცუცქდა, მერე ტოლიას ძაღლისკენ გაეშურა.
ეულიკამ ერთი შეშუყფფა, წამოხტა და ეცა. ნაგაზმა პირველად ქვეშ მოიქცია ეულიკა. გაჩაღდა ძაღლების ჩხუბი; ხან ერთი იყუ ქვეშ და ხან მეორე.
ტოლია მოჩხუბარ ძაღლებს გარშემო უე-

გიორგი ქავთარაძე ნახატები რ. მუხამირიძისა
სამამულო ომის დროს უკრაინაში გერმანელი ფაშისტები დათარეშობდნენ.

ერთ საღამოს, გერმანელი ოფიცერი იოჰანი შგორე ოფიცერს აღოღღეს ეწვია თავისი ძაღლით.

ძაღლი ფეხებთან ეწვია პატრონს და ნებივრობდა. ბოლოს მოსწყინდა კოტრიალი, წინა ფეხები გაჭიმა, დაამთქნარა, კიბეები ჩაირბინა და ეზოში გაინავარდა. ჯერ იასამნის ბუჩქებში გაიშლივინა, ბოსტანში ბატები ააყიყინა და მერე მფხვარლის პატარა ბიჭუნას ტოლიას ეზოში შევარდა. ტოლიას სძულდა ძაღლიცა და მისი პატრონიც.

მერე ისევ გზა განაგრძეს სიცილით და ხარხარით, მაგრამ ახლა წინ შემოხვდათ ეკლიანი ჯაგანარი. იქვე იჯდა ქვანჩალა, თავზე ასე დაგვიჩაავლა:

მივიღებ პასუხს,
მიიღებ რაც გსურს.

ლიდა, აქეზებდა თავის ძალოს და შესძახოდა:
— აბა, ჩემო ქულიკა, მარჯვედ, არ გაჯო-
ბოს, არ შემარტყვინო!

მეგობრებმა გზა ვანაძრძხს
სიცილით და ხარხარით,
მაგრამ დახეთ, დაბრკოლება
წინ შემოხვდათ ახალი.

ზ ღ ვ კ

ქანკიკელი დაფიქრდა.
მოიქექა თავი:
— დაგვირდება ნავი
ანდა თვითმფრინავი!
უცებ ზღვიდან ზღაპრული
ოქროს თევზი ამოხტა:
— მომისმინეთ, მგზავრებო,
რა გატირებთ, რა მოხდა!
შეუცდომლად, აბა, სამჯერ
თქვით ეს ენის გასატეხი.
და თუ მართლა გაიმარჯვებთ.
ზღვას გავყინავ, გახვალთ ფეხით.

ენის გასატეხი

თათრი თართინა თათრ თოპცხა თრთოლა

მოცარა

დიდუა და ტარიანი.
ჩეხვა იცის გვარიანი!

ბეჭინჯ ბებელი

ნახატი მ. უოსნიშვილისა

პიესა 1 სურათად

სენა ნაიპოლეონს მყნს, ზამთარი.

ქ. მოკიშვილი

ბაჭია — ბაე, შენი გულია,
რა თუთრი ნაბუნარია...
(წაიღლინებს)

დიმ დარირა, დარია,
რა კარგი ზამთარია!

მგელი — შენ ვისი ხარ, ბაჭია?

ბაჭია — დედასი და მამასი...

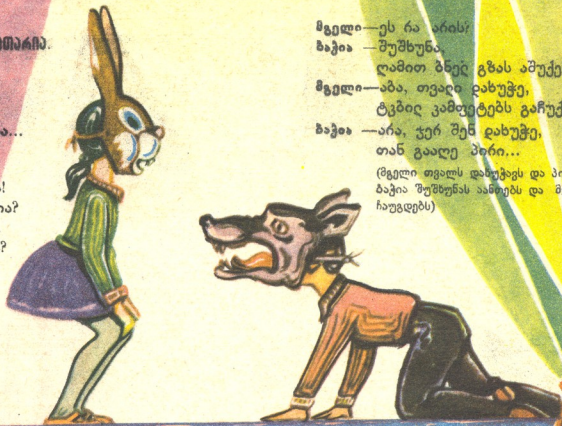
მგელი — დედაშენი ვინ არის?

ბაჭია — სუყველაზე დამაზი!

მგელი — მამაშენი ვინლა?

ბაჭია — სუყველაზე მამაცი!

მგელი — ხა, ხა, ხა, ხა...

მგელი — ეს რა არის?

ბაჭია — შუშუნა.

ლამით ბნელ გზას ამუქებს,

მგელი — აბა, თვალე დახუჭე,

ტყვილ კამფეტებს გარქუებ...

ბაჭია — არა, ვერ შენ დახუჭე,

თან გაალე პირი...

(მგელი თვალს დახუჭავს და პირს გაღვ

ბაჭია შუშუნას ააწიებს და მგელს ნა

ჩაუღვებს)

ბაჭია — რა იყო?

მგელი — ჭკვიანი და დინჯი ხარ,
ჰაი, დედას გაუქრი,
სასაცილო ბიჭი ხარ!
წამო, ჩემთან წამოდი,
ნაძვის ხესთან წავიყვან!

ბაჭია — არ მინდა...

მგელი — ტკბილეულით საფსეა

საახანწლო მაგიდა.

ბაჭია — არ მინდა...

ზემიდან მოვდივარ,
ვერა ხედავ საჩუქრებს?

მგელი — ვაი, ვაი... მიშველეთ... (გარბის)

ბაჭია — მგელი, რატომ ყვირი?

საით გარბი, მოიცა,

რა, კამფეტე მწარეა?

(ღლინით ვაღის)

დიმ დარირა, დარია,

რა კარგი ზამთარია.

მაგ მსუნაგს და პირლიას

ხომ კარგი დლე ვაპარე,

ახლა ამ საჩუქრებით

მეგობრებს გავახარებ!

ფ ა რ ლ ბ

მერე ისევ გზა განაგრძეს
სიცილით და ხაჩხაჩით,
მაგრამ დახეთ დაბრკოლებათ
კვლავ შემოხვდათ ახალი.

გვირაკი

ზღარბმა შეკრა წარბი,
ხმის ვერ იღებს დარდით.
წინ გვირაბი მოჩანს,
გზა გვირაბში ვადის.
შიგ კი ისევ ბნელა,
შიშით შეკრთა უფელა.

იყვირებს და იმწამსხვე
გაჩნდა ციციანთელა:
გაანათა მიდამო,
ააცდინა ფათერაკს.

საბავშვო ჟურნალი

ჯანვალ იანვარი

ზაზას ძველებური ტანტის ქვეშ ცხოვრობდა ტუავის დიდი ბურთი. ისეთი ძეტინარა იყო, რომ როცა კი ეხოლი გამობრძანებდას ინებებდა, შესობლებს მოსვენება ეკარგებოდათ.

დაღამებისას, ჭაფის ბუნავში შეკორდებოდა და ტრანახით უეეებოდა ბებია მართას ძეეელისძეეელ ქოშებს: დღეს ორი ფანჯარა ჩავბტვერე, ამის მერე სილის ბაღში გადავვარდი, ჯერ რომ ბლებს ჩამოვსხნე ტოტები, მერე მარწეეიანში გავკორდი. ეპ, თქვე ბებერო ქოშებო, თქვენ სად შეკიდილით ჩემსავით ნავარდი, იატაკზე ძლივს დაბავბავებოთ...

ერთ დღეს ზაზა შინ გაბრავებუღი დაბრუნდა.

— წავაკე, სულ ამ ბურთის ბრალია, მე ზუსტად დავარტეე კარში, ამან კი ძელს იქით ჩაიქროდა!— ბურტეუნებდა იგი. შემდეგ მოსნნა თანძა და დჩეტეული ბურთი გაბრავებუღმა ტანტის ქვეშ შეავლო.

ბებია მართას ქოშებმა ეს რომ დინახეს, იცინეს და იცინეს...

— ჩვენ იატაკზე დავსრობლებოთ და შენ კი იუავი ასლა ერთ ადგილას, — ნიშნს უკებდნენ ქოშები.

ბურთმა სძა გაკმინდა, ან კი რაღა ეთქმოდა.

გამოვიდნენ მინდორზე, არ მოვრდება გზაწერილი, მელიამ თქვა:— იცოცხლეთ, გვარებებს კარგი სადილი! დანდალამ და ყვანჩალამ მზე როგორც კი ინატრეს, მიეხალმით ცხრათვალა ულანი ტუის ბინადრებს. მერე ნახეს ბავშვებით ავებებული სახალბე, მოჩაჩაბენ ნიფის ხე და სიმღერა დასძახეს!

გზა ოთვალს ასუბნები

მირა ქრამენა

ნახატები ზურაბ შოკრძინისა

ეს მოხდა ძალიან დიდი ხნის წინათ... ზამთარი იყო და ირგვლივ ყველაფერი თოვლს დაუფარა. იმ ხანად დიდი ყინვები იცოდა. ხეები გაქავეულებულივით იდგნენ და არც კი სუნთქავდნენ. სოფლიდან ბავშვების მეგობარი მხეცუნები გამქრალიყვნენ და შინაური ცხოველებიც გარეთ არ ჰყოფდნენ ცხვირს, ყინვას გაურბოდნენ.

აი, სწორედ ამ დროს სკოლის ეზოში თოვლის კაკუნები გაჩნდნენ. იცით რამდენი იყვნენ? მოიკადეთ, მოუფიქრონ!.. ჰო, გამახსენდა, ხუთნი იყვნენ, ხუთი სასაცილო თოვლის კაცუნა! ყველაზე დიდ კაცუნას თავზე ჩაღის ქუდი ეხურა და როგორც მახსოვს, ვილაკამ ჩიბუხიც გაურჩო პირში. მეორე კაცუნა, რომელიც პირველზე ცოტა პატარა იყო, საოცრად ამაყად გამოიყურებოდა: თავზე ჩაქვანითი რომ ჰქონდა ჩამოფხატული, თუ იცით, რა იყო?—სადილის ძველი ქვაბი. მესამეს მამის დაგლეჯილი ნაბდის ქუდი ეხურა. მეოთხეს წინსაფარი მიეფარებინა და ხეღმე ცოცხი ეჭირა, გაჭირილი ვაშლივით ჰგავდა დედა ევას. ახლა მეხუთეს არ იკითხავთ?—ეს ხომ ყველაზე პატარა იყო, ნამ-

დვილი ცეროდენა, პეპლების საჭერი ბაღ ამოდოლო ილდიაში და თავი იმით მოჰქონდა.

ნელავე ვინ გააკეთა ისინი? საიდან გაჩნდნენ? სსსუ! ამას ვერ გეტყვით. ეს საიდუმლოა და ჩვენ ხუთივემ—მე და ჩემმა მეგობრებმა: ქეთინომ, მარინემ მალხაზმა და ლევანმა დაეფიქრეთ, რომ არავის გაფავებინოთ.

— გაზაფხულამდე იყვნენ ამ ეზოში და იცხოვრონ!—ამბობდნენ უცნობი ოსტატები, რომლებმაც ეს კაცუნები გააკეთეს...—მერე კი მზე გამოვა, პაერი გათბება და დადნებიან.

აი, ასე დარჩნენ თოვლის კაცუნები ჩვენი სკოლის ეზოში.

დალამდა. სოფელში ყველამ დაიძინა. ჩვენც დავნექით დასაძინებლად. ლამით ისეთი ყინვა დაიჭირა, რომ ქარიც გაყინა და ბუხრის კვამლიც. ხეთა გულეში ძიღსამა ფეთქავდნენ.

მამის გამოცხადდნენ თეთრი კაცუნები. სკოლის ეზოში ყინვა იმდენად მძიმეარებდა, რომ თოვლის კაცუნებმა

ველარ გაუძღეს და ფეხები აბაკუნეს. მათი ფეხების აბაკუნება და გაცოცხლება ერთი იყო.

უჰ, რა მზიარული კაცუნები იყვნენ! უცბად ჩაღის ქუდიანი კაცუნა ლობესთან შეჩერდა და დარღნდა.

— რა მოგივიდა, რამ დაგაღონა?— თანაგრძნობით ჰკითხეს დანარჩენებმა და გარს შემოეხვივნენ.

— ეჰ, თქვენ რომ იცოდეთ.

რა გამახსენდა?—ჩვენ რომ გვეძინა, ერთი ბავშვის ხმა ჩამესმა: ამ კაცუნებს დიდი ხნის სიცოცხლე არ უნერიათ. მოვა მზე და ხედავ დაინახოს!..

წამით სიჩუმე ჩამოვარდა.

— რა ექნათ?—თქვა ბოლოს ერთმა.

— მზეს რა უნდა ჩვენგან?—თქვა მეორემ.

— რა იქნება, ვთხოვით მზეს, რომ ჩვენთან ნუ მოვა!—წამოძახა მესამემ.

— მოდით, წავიდეთ მზის საძებრად,—მოითხოვა მეოთხემ,—ვინ იცის, იქნებ მზე არც ისეთი ბოროტია, რომ თხოვნა არ შეგვისრულოს! წინასწარ რას ჩამოგწყრიათ ყურები?

აღგნენ თოვლი კაცუნები და გზას გაუღგნენ. ბევრი იარეს, თუ ცოტა იარეს, ერთ ტყეს მიაღგნენ და შიგ შევიდნენ. უცერად რალაც კაკუნი მოესმათ.

— მზე ხომ არ გვეკაკუნებს?—ჩურჩულით იკითხეს და შეჩერდნენ.

არა, ეს ჩიტო იყო, რომელსაც თავზე წითელი ქუდი ეხურა და ჭრელი, მომხიზღავი ქურჭი ეცვა. ჩიტს გრძელი ცხვირი ჰქონდა და ხის ქერქს ბუღბუღ უკაკუნებდა.

— რა გქვია, დამახო ჩიტო?—ჰკითხეს ერთხმად.

— კოდალას მებახია! თქვენ კი საით გაგინევიათ, კუთილ ხაღბო?—ჰკითხა ჩიტმა.

— მზის საძებრად მივდივართ.

— ძაიანი კარგი და კუთილი, ჩემო ძვირფასებო, —გაუხარდა კოდალას,—მოძებნეთ მზე და უთხარით, რაც შეიძლება მადე მოვიდეს, შეგვიბრაროს!

— როგორ, შენ მზის არ გეშინია?—გაიოცეს კაცუნებმა.

— ყინვის მეშინია, მზისა კი რატომ უნდა მეშინოდეს? მზე რომ გამოანათებს სასუსნავი არ დამეღება, ახლა კი ყინვას ჭია-ღუები სულ ემაღებია.

თოვლის კაცუნები უფრო ღრმად შევიდნენ ტყეში. მოულოდნელად პატარა მზეცი გააუხტათ წინ და ცხვირით თოვლი ჩაუვლო.

— შენ ვინლა ხარ? რა გქვია?—ჰკითხეს კაცუნებმა.

— მე ერთი პატარა ციყვი ვარ. ასე იმიტომ ვბტუნავ, რომ მზის მოსვლამდე მოთმინება აღარ მყოფნის.

— როგორ, ვანა მზის არ გეშინია?—გაუკვირდათ კაცუნებს.

— რას ამბობთ, მზეს ისე ველოდები, რომ... მზე რომ არა, ყველანი შიმშილით დავიხორციელოდი. თუ სადმე შემოგხვდეთ, უთხარით, რომ ჩვენთან მოსვლა დაუჩქაროს.

თოვლის კაცუნები გზას გაუღგნენ. უცერად ბურქებს შორის ორი დიდი ყური დანახეს.

— ეს კი უთუოდ მზეა!—წამოძახეს და ყველანი შეჩერდნენ.

— თქვენი უდიდებულესობავ,—მიმართა ჩაჩქანთან,—ჩვენ ერთი მშვიდობიანი თოვლის კაცუნები ვართ. ნუ იქნებით უმოწყალო, შეგვიბრარეთ, გვინდა, რომ მოგვდამარკოთ.

— ახლოს მოინით,—მოისმა სასუსტი ხმა.

— თქვენი გვეშინია!

— მეც მეშინია თქვენი!—მიუყო დიდყურებიანმა.

— ჰო, თუ ასეა, ეს მზე არ არის,—მიხვდა ჩაჩქანს.—მან რას იმადლები, თუ მიჭი ხარ, აქეთ გამოდი!—შესაძახა გამხსნეველებმა.

— კი არ ვიმაღლები, თოვლში ვიფლობი, შიმშილით კუჭი მიხმება. ეჰ, ნეტავ როდის მოვა მზე! თოვლის კაცუნები ისევ გზას გაუდგნენ. ცოტა მანძილი გიპარეს თუ არა, რალაც ხმა მოესმათ. თურმე ხეები საუბრობდნენ ერთმანეთში:

— ოჰ, მთელი ტანი მტკივა, — შესწიოდა ერთი ხე მეორეს, — რამდენი თოვლი მაყრია ზედ. მეშინია ტოტები არ ჩამომტყდეს. სადა ხარ, მზეო, მოგვეშვედი! კაცუნები ტყვიდან ერთ მიწდორზე გავიდნენ, მინდორში ერთ ხეზე დიდი შავი ჩიტი დაინახეს:

— ვიცი, კაცუნებო, მზეს ეძებთ, კიდევ ვერ იპოვეთ? — ჰკითხა ჩიტმა.

— ვერ ვიპოვეთ, არსად არ არის... იცით, მე ვინა ვარ? — მე ვარ ბებერი, ბრძენი ყვავი. სკოლის სახურავზე, ბუხრის მიღში ვცხოვრობ. იქ არის ჩემი ბუდე. ბევრი რამ მიინახავს ამ ქვეყნად. ვიცი, სადაც ცხოვრობს მზე. შორს, აი, იმ მთის გაღლებაში.

— მართლა? როგორ მივალთ მზესთან? — ფრთები უნდა გამოისახათ. — ყვავო-ყვანჩადა, — შესთხოვეს კაცუნებმა, ჰქენი სიკვლე, გაფრინდი მზესთან, გადაეცი ჩვენგან, თოვლის კაცუნებისაგან, რომ თუ დროზე არ მოვიდა, მთელი ტყე დაილუპება. დაილუპებიან ციყვები, კურღლები, კოდალები, დამაზი ხეები. აი, ასე უთხარი, გესმის?

— კარგი, მიფრინავ, — თქვა ყვავმა და ფრთები გაშალა.

მიგობრებმა ერთმანეთს გადახედეს და თავები ჩაჰკიდეს. თვადებიდან ცრემლები წამოსცივდათ. გვიგონებოდათ, მზე სულ ახლოს მოსულაო.

დილით, როცა ბავშვებმა სკოლას მიაშურეს, სკოლის ეზოში მზე ანათებდა და თბილი ქარი ჰქროდა. თოვლი დნებოდა. სულ მაღ ყვავიც მოფრინდა. ქეთინო, მარინე, მაღნაზი, დევანი და ნანი სკოლის ეზოში თოვლში ამოსულ ენძელებს დაჰყურებდნენ და უხაროდნენ. ერთ ადგილას ხუთ ენძელას ამოეყო თავი. ერთი დიდი იყო, მეორე უფრო პატარა, მესამე და მეოთხე კიდევ უფრო პატარები, სულ ნაბოლარა კი — მესუთე ციქუნა ენძელა იყო. ენძელებს მხიარული თვალები ჰქონდათ და მხიარულად ამბობდნენ: „გაზაფხული მოვიდა, გაზაფხული!“

გაიღმაქართულა ლილა შარბეშ

საბავშვო მოთხრობა, საბავშვო!

მედი მნელაძე

ე-ე-რიო—

ტუიდან ქორი გამოფრინდა,
ბამბასაფით თეთრი.

ო-ო-რი,—

ჭაუ, ჭასთან
კრუს-წიწილებს
ეპარება ქორი.

ს-ა-ა-მი.—

ზურამ წიგნი გვერდზე დადო,
ან დაკარგა წამიც.

ო-ო-თხი.—

არც აცივდა,
არც აცივება,
მოუქნია ჯოხი.

ხ-უ-უ-თი,—

ქორი მიწას დაენარცხა,
„დაფლურს“ ცეკვავს კრუსი.

ე-ე-ქესი.—

ბიჭმა წიგნი გადაძაბა,
წაიკითხა ლექსი.

ძვი-ი-ღი.—

წიწილებთან წამოფრინდა
ხანწინა ჩიტო.

რვა.—

ზურამ წიგნი ისევ დადო.
ჩიტს ესროლა ქვა.

ცხრა.—

ჩიტმა ის ქვა ააცივდა,
მიამურა ცას.

ა-ა-თი,—

სურიკელა, თავს უშველეთ—
დათვი მოდის, დათვი!

ნახატები ზურამ შორაჩხიძისა

ზვიადა ხალია

ლ) პიესი

ზღაპარი

სპა ბერუკა

იყო, არა იყო რა...

ჩუმად, ჩემო აჩიბა,
მინდა გითხრა ზღაპარი:
იყო ერთი კალია,
მოიარა მთა-ბარი,
ჩვენი ქვეყნის მთა-ბარი,
დილის ცვარში ნაბანი.

შენ ხომ იცი, კალიებს
უყვართ მწვანე საკვები,
ყანებს შეესვენან,
როგორც ავაზაკები...
ეს კალიაც არ იყო
თვისტომებზე ნაკლები.

აღმა-დაღმა დაძრწოდა,
იხე, როგორც მწვერავი,
თუმცა ბევრი ეცადა,
მოატყუა ვერავინ:
ვისა მქონდა ჯეჯილი
მისი გასათქვამი!

სული ველარ მოითქვა
გზას მტვერით გაკრულმა,
მაშინ ადგა კალია,
გლებკაცს მიუკაკუნა,
და შეშვება შესთხოვა
მოფერებით, მზაკვრულად:

— შორი გზიდან მოვდივარ,
მაურად ვიყავ ქორწილში!—
არ აცაღებს სიტყვის თქმა,
არც კი უთხრებს ბოღიში:
— ვიცით შენი ამბავი,
შექმული გაქვს მთა-ბარი!—

გზა განაგრძო კალიამ,
იარა და იარა,
როცა შემოათენდა
და დღე დადგა კრიალა,
ხმა გაისმა ჩიტების
საამური, წკრიალა.

ვაიღვიძა ბუნებამ,
ფრთა გაშალეს ვარდებმა,
რა ტკბილია მინდორზე
ამ დროს განავარდება!
ფეხს მიითრევს კალია,
მის თვალებში ღამდება.

მშიერსა და დაქანცულს
შეხვდა უცხო მხედარი
და იმ უცნობს ესროლა
სიტყვა გაუბედავი:
— ჰრელ ხურჯინში
რა გიმეცხ,
საგზალია ნეტავი?!

მე, ზვიადა-კალია,
მივლასლასებ ლანდივით.
ხაქაპური გექნება
და მაჭამე ამ დილით.
მო, ჩამოვსდღეთ ამ კორღზე,
გაკოცებ და მაკოცე!—

მხედარი კი... მხედარი
კვდება, კვდება სიცილით:
— ხაქაპური მოვინდა,
თუ შემწვარი წიწილი?
უკაცრავად, კალიავ,
შენთვის არა მცალია!—

თანაც შეუბრალებლად
გადააწნა მათრახი,
განზე გახტა კალია
და შესძახა ცახცახით:
— მე უკრსა გთხოვ,
შენა მცემ,
განა ამას შეგარჩენ!

II
წამოყარა ზვიადამ
კალიების სოფელი:
— მძაკაცებო, მიხსენით,
გასატირში მყოფელი,
თუ არ გინდათ თქვენს მოძმენ
ამიტირდეს მშობელი!

უკვლას ბედმა გაშორით,
რაც მე თავზე ვაღამხდა,
დევისშვილნო, მწუჟური
მაგვიერის გადახდა,
და წავიდეთ საომრად
აგერ, ცხრა მთის გადაღმა!—

ღაირაზმა საჩქაროდ
ხტუნების ლაშქარი!
შოდანი და შოდანი,
მიწას გააქვს ზანზარი,
რომ იქაურ ვლეს-კაცებს
ერთად დასცენ თავზარი.

წინ ზვიადა მიუძღვით,
იხე, როგორც სარდალი,
იმის სათვისტომოში
ან ვინა ჰყავს ბადალი,
ან ვინ იცის მასავით
თავთავების თვალთვალნი?

არა სთვლემდა სოფელიც
ჯეჯილები მფლობელი...
მზე ღრუბელქვეშ მოექცა,
თუ ცამ ძაძა ჩაიკცა?
არა! მოჰყავს მხედრობა
კალიების რაინდსა.

თუ საომრად მოვიდნენ,
რას ერიან ნათესებს?
ველს შეხეულ კალიებს
მითაური აქეზებს:
— ძმებო, მარჯვედ, ფხიანად,
მოსპეთ ძირფესვიანად!—

ცხარე ოში გაჩაღდა,
ხმლის და ფარის კვეთება!
გაოცებას იწვევდა
ხტუნების შეტევა,
მაგრამ მაინც სხვა იყო
სოფლის თავგამეტება!

დაიღწა ფარ-ხმალი
და ფოლადის აბჯარი,
სამტროდ შემოსულთა
გაწუდა მთელი ლაშქარი.
დარჩა მხოლოდ ზვიადა
და იმისი ზღაპარი.

III

ჰოდა, ჩემო აჩიტა,
როგორც ძველი ამბავი,
მე იმიტომ ვიამბე,
იმ ხტუნისა ზღაპარი,
რომ ზვიადას ჯილაგი
დღე და ღამე მზად არი,—

ნახატი ზურაბ რაზმაქისა
შეესიოს თავთავებს,
არ დასტოვოს მარცვალი,
ჯეჯილების ადგილის
დარჩეს მხოლოდ ნაცარი,
გააყოლოს ნიავქარს
ხალხის ნამოღვაწარი!

ნუ გგონია კეთილი
ეს ხტუნია ცბიერი,
ხარბია და ბოროტი,
საშიში და ძლიერი,
ნუ შეგაცდნენ იმისი
სახაცილო იერი...

შენს წიგნებშიც წერია,
რომ ის მანვე მწერია
და თუ სადმე წააწყდით
კალიების ქარავანს,
შეუტეთ მაშინვე
მტკიცედ, დაულალავად.

რომ იისფრად ეღავედეს
ჩვენნი ქვეყნის მთა-ბარი,
რომ ხარობდეს ჯეჯილი
მზის სხივებით გამთბარი...
იყო, არა იყო რა,
დავამთავროთ ზღაპარი!

კობა ქადაშვილი

ტყის პირას ერთი კაცი მეორე კაცს შეხვდა. მიესალმნენ ერთმანეთს და ხედი ჩამოართვეს.

— ჩემს პატრონს დოქით ცივი წყალი აქვს გადანახული!—უჩურჩულა ნეკმა ნეკს.

— ეჰ, ამ სიცხეში ცივი წყალი რას გვაცხოვრებდა?!—ამოიოხრა პირველმა კაცმა.

— აბა, აბა,—დაუმტა წყლიანმა,—მაგრამ სად არის?

— ჩემს პატრონს ფიბეში ვაშლი უდევს,—გადაულაპარაკა არათითმა არათითს.

— ვაშლი მაინც იყოს, პირი გავგვეფელებინა!—შეჩივდა პირველმა კაცმა მეორეს.

— პირი გავგვეფელებინა, მაგრამ სადაა ვაშლი?—თავი გააქნია ვაშლიან-წყლიანმა.

— ჩემს პატრონს ქულში ფული აქვს ჩაკეცილი,—უთხრა შუათითმა შუათითს.

— ნეტავ ვაშლი იყოს და ფულს არ დავიშურებდი,—ინატრა პირველმა კაცმა.

ვერც კაცმა, რომელსაც აბგაში სულ პატარა ნატეხი ჩარჩენდა.

— კარგი იყო, მაგრამ ეგ ერთი ნატეხი ვის ეყოფა? ჩაილაპარაკა წყლიან-ვაშლიან-ფულიან-პურიანმა კაცმა და ის იყო გზიდან უნდა გადაეხვია, რომ სიბრახისაგან გაბერილმა ცერმა მოასწრო და ცერს მიაძახა:

— ხედავ, რა ძუნწი პატრონი მყავს!

ყველამ გაიგო, მხოლოდ ძუნწს არ გაუგია. ეშინოდა წყალი არ დამიდიონ, ჩემი ვაშლით პირი არ ჩაიტკებარუნონ, პური არ შემიკამონ, ფული არ დამიხარჯონო. უღრან ტყეში დიმიდა და იქ მარტო-მარტო ჭამა არჩია.

პირველი კაცი კი გულუხვი იყო. დაჯდა გზის პირას და რაცა ჰქონდა, ყველა გამველეს მიაწოდა:—ჭიანჭველასაც, ჩიტსაც და ადამიანსაც. მერე ადგა, კალთა დაიბერტყა, ამაზეც დიდი მადლობელიო,—თქვა და გზას გაუდგა.

ძუნწს კი ტყეში გზა აუბნა და დღესაც იქ არის. ნამცეცებიც კი არ დაბნევია, რომ ან ჭიანჭველები დასეოდნენ, ან ჩიტები და მათ გზას გააჰყოლოდა.

— ფული? სადაა ფული?—გაიკვირვა წყლიან-ვაშლიან-ფულიანმა.

— უბეში პური დაუმალავს,—ანრივნა საჩვენებელმა თითმა საჩვენებელს.

— იქნებ პური გვეჭამა, ჰა?—შესთავაზა პირ-

ქეო

იორამ ქავარკაიძისა

მანქანაში ჩაისვა
ზღვრები ცელქმა შელიამ.
— ხაბ, ჰერო, ბიჭებო, —
მიჭქრინ და მღერინა.

გაიარეს თბილისი,
გორს გასცილდნენ მღერითა.
ღაუჯანხენ სწილოს და
გადაბრუნდნენ... ერიჭა!..

აბუშუგა ზღარბუნა,
შეეცვალა იერი.
აზრია მოხდათ,
განწდა მილიციელი.

სწილო ამბობს: ბოდიშო,
მოვიქცეი უწესოდ,
მაგრამ სხვა გზა არ იყო, —
გაიტანდნენ კურდღელსო.

მელამ თავი იპართლა:
გზა სწრაილებს, რწუავენო,
თანაც სწილოს შესედეთ,
საღლა უნდა გამეფლო?!

რადგან ვეველა გადარჩა,
ფურწილიც არვის სტკენია,
ანატრეეს სწილოს და
ღაჯარიმდა მქელია.

სწილო

კაპოქუან

გიორგი ამირხანოვი

ხევე ფჯლა ოთხი ჩიტი,
ორი მოკლა ცელქმა უჩამ,
თუ ბიჭი ხარ, უჩას შურდულს
თქვი რამდენი გადაურჩა?!

ორმა თაგუნამ იპოვა
რვა ცალი
პურის მარცვალი,
ღახხდნენ, თანაბრად გაიფეხს,
ორივე ღარჩა მართალი.

ანზორ აბულაშვილი

კაკ-კუკ! კაკ-კუკ! — კაკუნით
ხის ტოტზეა გაკრული.

ტია! ტია! — ვჩქარო,
რომ გახაროთ ცისკარი.

ვარ ძალ-ლონით ნაქები,
მეწინია თაგვების.

ბ/07/288

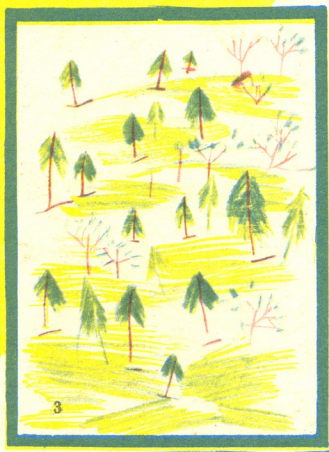

1

2

1. „ჩემი დობილი“—ნაბ. ფიქრია ლეხანიძისა, 8 წლის.
2. „გემი“—აბლიკაცია ნანა გრგოლიასი, 5 წლის.
3. „ნაძენარი“—ნაბ. მარინა კეკელიძისა, 6 წლის.
4. „გახეივნება“—ნაბ. ნინო ხალუქვაძისა, 4 წლის.

3

4

რედაქტორი ჯანსუღ ნიკაპიანი, ხარედეკით კოლეგია: ბ. გიგეიკორი, ა. გოგიაშვილი, ჯ. ლოლა, შ. შამუღლიშვილი, X. ნინუა, შ. ცხადაძე (სამხატვრო რედაქტორი) ნ. წულუშიანი (რედაქციის მოადგილე), რ. ბიძინაძე

საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტისა და გ. ი. ლეჩავის სახელობის წორჩ პოეტთა ორგანიზაციის რეგისტრირებული სახეობა ფურხალი

ყლის მხატვრობა იკუთვნის X. ლოლას

გამოცემის ორგანიზაციის წელი. რედაქციის მფლობელი მასალები ავტორებს არ დაუბრუნდება. გამოცემის ინტერესები, გამოც. ზეგ. № 63, ტომის ზეგ. № 271, ბათუმი 39000, ხელმოწერული დასაბეჭდათ 18/IX 1964 წ. უბანი დაბეჭდვის მოლოცული კომისია კოსტაშვილი, ლენის ქ. № 14. „სსსრ“-ის გრუკოვსკისა, ტელისი, პროც. შაჰალია N 17.